Kelly Barnhillová

Argo

Kelly Barnhillová
Dívka, která upíjela měsíc

Z anglického originálu *The Girl Who Drank the Moon*
vydaného nakladatelstvím Algonquin Young Readers roku 2016
přeložila Barbora Punge Puchalská.
Ilustrace na obálce Yuta Onoda.
Graficky upravil Martin Radimecký.
Korektorka ????.
Odpovědná redaktorka Alena Pokorná.
Technická redaktorka Alexandra Švolíková.
Vydalo nakladatelství Argo, Milíčova 13, 130 00 Praha 3,
argo@argo.cz, www.argo.cz, roku 2018 jako svou 3502. publikaci.
Vytiskla ???
Vydání první.

ISBN 978-80-257-2399-9

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS
sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice
tel.: 226 519 383, fax: 226 519 387
e-mail: odbyt@kosmas.cz
www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit
v internetovém knihkupectví www.kosmas.cz

Pro Teda, s láskou

1.

V níž se vypráví příběh

Ano.

V lese žije čarodějnice. Žije tam od nepaměti.

Přestaneš se projednou vrtět? Hvězdy moje! V životě jsem neviděla takovou neposedu.

Ne, zlatíčko, já ji neviděla. Nikdo ji neviděl. Už celou věčnost. Učinili jsme jistá opatření, abychom ji už nikdy neviděli.

Drastická opatření.

Nechtěj po mně, abych o nich mluvila. Stejně už je znáš.

Ale to nevím, zlatíčko. Nikdo neví, proč chce naše děti. Netušíme, proč trvá na tom, aby to vždycky bylo nejmladší z nich. Ne že bychom se jí prostě mohli jen tak zeptat. *Neukazuje se. Postaráme se, aby se neukazovala.*

Ovšemže existuje. To je mi otázka! Podívej se, jak to v lese vypadá! Je tak nebezpečný! Jedovatí hadi, zákeřné podzemní jámy, gejzíry s vařící vodou; kam se podíváš, jen samé nebezpečí. Myslíš si, že je to náhoda? Nesmysl! Může za to čarodějnice, a když ji neposlechneme, co s námi bude?

Opravdu chceš, aby ti to vysvětlovala?

Raději ne.

Ale, už ticho, nebreč. Pro tebe si přece Rada starších nepřijde, že ne? Jsi už moc velká.

Z naší rodiny?

Ano, miláčku. Ale už strašně dávno. Ještě než ses narodila. Byl to krásný chlapeček.

Teď dojez večeři a udělej úkoly. Zítra budeme všichni brzy na nohou. Den obětování na nikoho nečeká; všichni tam musíme být a poděkovat dítěti, které nás na další rok zachrání.

Tvého bratra? Jak jsem o něj mohla bojovat? Kdybych to byla udělala, čarodějnice by nás všechny zabila, a k čemu by nám to bylo? Obětovat jednoho, nebo obětovat všechny. Tak to na světě chodí. Nemohli bychom to změnit, i kdybychom se sebevíc snažili.

Dost už ptaní. Šupej odsud. Hlupáčku.

2.

V níž jedna nešťastná žena dočista zešílí

To ráno si dával velkoradní Gherland načas. Den obětování se koneckonců konal jen jednou do roka a on během prostého průvodu do prokletého domu i během chmurné cesty rád vypadal co nejlépe. Ostatní členy rady vedl k tomu, aby se chovali stejně. Bylo důležité se před lidmi předvést v co nejlepším světle.

Gherland si pečlivě nanesl růž na povislé tváře a zvýraznil si oči černidlem. V zrcadle si zkontroloval, zda nemá mezi zuby zbytky jídla nebo jinou špínu. To zrcadlo zbožňoval. Bylo v Protektorátu jediné. Nic nepřinášelo Gherlandovi větší potěšení než věc, jež byla výlučně v jeho vlastnictví. Rád si připadal *zvláštní*.

Velkoradní vlastnil celou řadu věcí, jež byly v Protektorátu jedinečné. Patřilo to k požitkům jeho úřadu.

Protektorát – jemuž někteří říkali Orobincové království a jiní Město smutku – byl vmáčknutý mezi zrádný les z jedné

a rozlehlou bažinu z druhé strany. Většina obyvatel získávala obživu právě z bažiny. V močálech je budoucnost, kladly matky dětem na srdce. Je vám jasné, že to žádná velká budoucnost nebyla, ale lepší něco než nic. Na jaře byla bažina plná žirinových výhonků, v létě žirinových květů a na podzim žirinových hlíz, které se vedle pestré palety léčivých a téměř kouzelných rostlin daly sbírat, sušit, zpracovávat a prodávat obchodníkům z opačné strany lesa, kteří na oplátku rozváželi plody z bažiny do Svobodných měst daleko odtud. Samotný les byl strašlivě nebezpečný a schůdný výhradně po Silnici.

A tu vlastnila Rada.

Což znamená, že Silnici vlastnil velkoradní Gherland a ostatní členové měli svůj podíl. Radním patřila i bažina. A ovocné sady. A domy. A tržiště. Dokonce i zahradní ploty.

Proto si rodiny v Protektorátu šily boty z rákosí. Proto v hubených časech krmily své děti hustým, výživným vývarem z bažiny a doufaly, že po něm zesílí.

Proto radní a jejich rodiny tloustli, sílili a růžověla jim líce z hovězího, másla a piva.

Ozvalo se zaklepání na dveře.

„Vstupte," zamumlal velkoradní Gherland a upravil si záhyby na hábitu.

To byl Antain. Jeho synovec. Radní v zácviku – jak směšné! –, ale jen proto, že to Gherland ve slabé chvilce slíbil jeho ještě směšnější matce. Ale to nebylo hezké. Antain byl docela milý, skoro třináctiletý chlapec. Pracovitý a učenlivý. Byl dobrý v počtech, velmi zručný a dokázal, než bys řekl švec, postavit pro kteréhokoliv znaveného radního pohodlnou lavičku. Gherland ač nerad k tomu chlapci choval nepochopitelnou a stále rostoucí náklonnost.

Jenomže.

Antain měl hlavu plnou nápadů. Velkolepých. A *otázek*. Gherland svraštil obočí. Ten chlapec byl – jak by to jen řekl? *Příliš horlivý*. Kdyby to tak mělo pokračovat, bude to s ním muset, příbuzný nepříbuzný, vyřídit. Ta představa ho tížila na srdci jako kámen.

„STRÝČKU GHERLANDE!" Antain ho svým nesnesitelným nadšením málem porazil.

„Uklidni se, chlapče," vyštěkl Gherland. „Tohle je důstojná chvíle."

Antain se zjevně zklidnil a sklopil dychtivou psí tvář k zemi. Gherland potlačil nutkání poplácat ho něžně po hlavě. „Mám ti vyřídit," pokračoval Antain o poznání tišším hlasem, „že ostatní radní už jsou připravení. A obyvatelstvo čeká podél cesty. Dostavili se všichni."

„Do jednoho? Nikdo se neulil?"

„Pochybuju, že po loňských zkušenostech to ještě někdy někdo zkusí," odvětil Antain s mrazením v zádech.

„Škoda." Gherland zkontroloval svůj vzhled v zrcadle a poopravil si růž. Dost si liboval v tom, že tu a tam uštědřil občanům Protektorátu lekci. Vnášelo to do věcí jasno. Velkoradní se poplácal po povislé kůži pod bradou a zamračil se. „Tak, synovče," pronesl s důmyslným švihnutím hábitu, jehož zdokonalování mu zabralo víc než deset let. „Pojďme na to. To dítě se koneckonců neobětuje samo." A vyplul na ulici s klopýtajícím Antainem v patách.

Když nadešel Den obětování, obyčejně proběhl s náležitou okázalostí a vážností. Ochromené rodiny se vzdávaly dětí bez

protestu. V tichosti pak truchlily, zatímco se jim v kuchyni hromadily hrnce s ragú a výživnými pokrmy, a sevřela je utěšující sousedská náruč, aby ulevila jejich zármutku.

Obyčejně nikdo pravidla neporušoval.

Ale tentokrát to bylo jinak.

Velkoradní Gherland zachmuřeně stiskl rty. Matčino vytí bylo slyšet ještě předtím, než průvod naposledy zabočil. Občané rozpačitě přešlapovali na místě.

Když dorazili k domu dotyčné rodiny, naskytla se Radě neuvěřitelná podívaná. U dveří na ně čekal muž s poškrábaným obličejem, oteklým horním rtem a holými místy na hlavě po vytržených chomáčích vlasů. Snažil se usmát, ale jazykem si bezděčně zajel do díry, v níž ještě před chvílí seděl zub. Místo toho si olízl rty a pokusil se uklonit.

„Omlouvám se, pánové," spustil muž, nejspíš otec dítěte. „Nevím, co to do ní vjelo. Jako by se zbláznila."

Když radní vešli do domu, z krokví nad nimi zaječela a zavyla žena. Kolem hlavy jí jako klubko dlouhých, svíjejích se hadů poletovaly lesklé černé vlasy. Zasyčela a odplivla si jako zvíře zahnané do kouta. Jednou paží a jednou nohou byla zapřená mezi trámy a druhou paží pevně tiskla na prsou dítě.

„VYPADNĚTE!" vřískla. „Nemůžete si ji vzít. Naplivu vám do tváře a prokleju vaše jména. Okamžitě vypadněte z mého domu, nebo vám vyškrábu oči a hodím je vranám!"

Radním ohromením spadla brada. Nemohli tomu uvěřit. Za zatracené dítě nikdy nikdo nebojoval. To se prostě *nedělalo.*

(Sám Antain se dal do pláče, ale ze všech sil se to před přítomnými dospělými snažil zakrýt.)

Gherland rychle přemýšlel, na hrubě řezané tváři přilepený dobrosrdečný výraz. Ukázal matce prázdné ruce na znamení toho, že jí nechce ublížit. Pod úsměvem však skřípal zuby. Všechna ta vlídnost ho málem zabíjela.

„Ale my si přece nikoho nebereme, moje ubohé, bláhové děvče," pronesl svým nejtrpělivějším tónem. „To *čarodějnice* si ji bere. My děláme jen to, co se nám řekne."

Matka vyrazila hluboko z hrudi hrdelní zvuk jako rozzuřená medvědice.

Gherland položil vyjevenému manželovi ruku na rameno a jemně mu ho stiskl. „Zdá se, dobrý muži, že máte pravdu: vaše manželka se opravdu zbláznila." Měl co dělat, aby pod tou ustaranou maskou zamaskoval vztek. „Vzácný případ, to jistě, ale nikoliv nebývalý. Musíme mít slitování. Potřebuje péči, a ne výčitky."

„LHÁŘI!" vyštěkla žena. Dítě se dalo do pláče, a tak vylezla ještě výš, oběma nohama se postavila na souběžné trámy a zády se zapřela o šikminu střechy. Hledala pozici, v níž by zůstala z dosahu a mohla dítě nakojit. Okamžitě se uklidnilo. „Jestli mi ji vezmete," zavrčela žena, „najdu si ji. Najdu si ji a přinesu zpátky. Já vám ukážu."

„A postavíš se čarodějnici?" rozesmál se Gherland. „Úplně sama? Ach, ty žalostná, ztracená duše." Hlas měl medový, ale tvář mu plála jako řeřavý uhlík. „Ze žalu jsi přišla o rozum. Ze samého šoku nejsi při smyslech. Není divu. My se o tebe postaráme, moje milá, jak nejlépe dovedeme. Stráže!"

Luskl prsty a do místnosti se nahrnula ozbrojená stráž. Byla to zvláštní jednotka, sestavená již tradičně z příslušnic Sesterstva hvězdy. Přes záda měly přehozený luk a šípy a u pasu pověšený ostrý meč v pochvě. Dlouhé vlasy spletené

do copu se jim ovíjely kolem pasu, kde byly napevno přichycené – na důkaz let strávených rozjímáním a bojovým výcvikem ve Věži. Z očí jim koukal nesmiřitelný výraz; dokonce i radní jim šli navzdory své moci a postavení z cesty. Sesterstvo byla hrozivá síla, s níž si nebylo radno zahrávat.

„Odeberte té pomatené ubožačce dítě a odveďte ji do Věže," rozkázal Gherland. Propichoval matku v krokvích, jež náhle zbledla, pohledem plným nenávisti. „Sesterstvo hvězdy dobře ví, jak naložit s pomatenou myslí, moje milá. Jsem si jistý, že to skoro nebolí."

Stráže postupovaly zdatně, tiše a nemilosrdně. Matka neměla šanci. Během chvilky byla zajata, spoutána a odvedena. Ztichlým městem se neslo její vytí a náhle skončilo, když se za ní zabouchla a uzamkla velká dřevěná vrata Věže.

Naproti tomu ta malá, jakmile se ocitla v náručí velkoradního, zakňourala a obrátila pozornost k povislé tváři, samý záhyb a vráska, která se jí natřásala před očima. V obličejíku měla vážný výraz – klidný, skeptický a pronikavý, od nějž Gherland nemohl odvrátit pohled. Měla černé kudrnaté vlásky, černé oči a zářivou pleť jako vyleštěný jantar. Uprostřed čela, podobně jako její matce, se jí skvělo mateřské znaménko ve tvaru půlměsíce. Lidová moudrost připisovala takovým lidem zvláštní schopnosti. Gherland neměl zpravidla lidovou moudrost rád a rozhodně byl proti, aby si občané Protektorátu usmysleli, že jsou lepší, než byli. Zachmuřil se ještě víc a s nakrčeným obočím se k holčičce naklonil. Vyplázla na něho jazyk.

Příšerné děcko, pomyslel si Gherland.

„Pánové," pronesl se vší obřadností, kterou v sobě sebral, „je čas." A právě v tu chvíli se to mrně počuralo a jemu se

vepředu na hábitu rozlila velká, teplá, mokrá skvrna. Dělal, že si toho nevšiml, ale v duchu soptil.

Udělala to schválně. Tím si byl jistý. To je ale nechutné mimino.

Průvod byl jako vždycky ponurý, pomalý a nesnesitelně rozvleklý. Gherland měl pocit, že samou netrpělivostí zešílí. Ale sotva se za nimi zavřela městská brána a lidé se se svým trudnomyslným potomstvem vrátili do nuzných příbytků, radní přidali do kroku.

„Proč tak běžíme, strýčku?" zeptal se Antain.

„Ticho, chlapče," sykl Gherland. „A neloudej se!"

V lese se mimo Silnici nelíbilo nikomu. Dokonce ani radním. Dokonce ani Gherlandovi. V bezprostřední blízkosti hradeb bylo poměrně bezpečno. Teoreticky. Ale všichni znali někoho, kdo se omylem zatoulal příliš daleko. A spadl do podzemní jámy. Nebo šlápl do bublajícího bahnitého jezírka, které mu spálilo kůži po celém těle. Nebo se zatoulal do vlhké úžlabiny, kde byl zkažený vzduch, a už nikdy se nevrátil. Les byl nebezpečný.

Klikatá pěšina je dovedla do kotliny obklopené pěticí starobylých stromů, přezdívaných Služebné čarodějnice. Nebo šesticí. *Nebývalo jich náhodou pět?* Gherland stromy s nazlobeným pohledem v očích znovu přepočítal a zavrtěl hlavou. Teď jich bylo šest. Ať je to, jak chce, les si s ním ošklivě zahrával. Ty stromy byly koneckonců skoro stejně staré jako sám svět.

Zem uvnitř kruhu stromů byla porostlá měkkým mechem, do něhož radní dítě položili a při tom všemožně uhýbali před jeho pohledem. Otočili se k němu zády a už už se chystali pospíšit pryč, když si nejmladší z nich odkašlal.

„Takže. Prostě ji tu jen tak necháme?“ zeptal se Antain. „Tak se to dělá?“

„Ano, synovče,“ ujistil ho Gherland. „Tak se to dělá.“ Najednou ucítil, jak ho jako mlýnský kámen tíží únava. Měl pocit, že se mu co nevidět zbortí páteř.

Antain se nervózně štípl do krku – nemohl se toho zlozvyku zbavit. „Neměli bychom počkat, až se objeví čarodějnice?“

Ostatní radní se rozpačitě odmlčeli.

„Co prosím?“ podivil se Raspin, ten největší věchýtek mezi radními.

„No, určitě...“ Antainův hlas vyzněl do ztracena. „Určitě musíme počkat na čarodějnici,“ dodal tiše. „Co by se s námi stalo, kdyby přišla divá zvěř a tu malou odnesla?“

Ostatní radní hleděli na Gherlanda, rty pevně semknuté.

„Naštěstí, synovče,“ vyhrkl velkoradní a odváděl chlapce pryč, „k tomu nikdy nedošlo.“

„Ale –“ nedal se Antain a znovu se štípl do krku tak silně, až mu tam zůstal flíček.

„Ale nic,“ odbyl ho Gherland a s rukou pevně položenou na chlapcových zádech rázoval po vyšlapaně pěšině.

Po něm z palouku vypochodovali jeden za druhým i radní a dítě tam zanechali.

Odcházeli s vědomím – až na Antaina –, že vůbec nejde o to, zda tu malou sežere zvěř, ale spíš že se to zcela jistě stane.

Zanechávali ji tam s tím, že rozhodně žádná čarodějnice *neexistuje*. Nikdy neexistovala. Byl tu jen nebezpečný les, jediná cesta a fakt, že radní už po generace tak málo lpějí na životě druhých. Díky čarodějnici – tedy víře v ni – zůstávali lidé vyděšení, podrobení, povolní, žili svůj život v posmutnělém oparu, smysly otupené a hlavy promáčené mračny žalu.

Což se neomezené vládě Rady výborně hodilo. Jistě, bylo to politováníhodné, ale s tím se nedalo nic dělat.

Zatímco dusali mezi stromy, slyšeli dětské fňukání, ale brzy jej vystřídalo vzdychání močálu, ptačí zpěv a vrzání dřeva po celém lese. Radní si jeden vedle druhého byli jistí, že se ta malá nedožije rána, že už ji nikdy neuslyší, neuvidí ani na ni nepomyslí.

Mysleli si, že od ní mají navždy pokoj.

Ovšemže se mýlili.